

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत कृषि सेवा, एगृ इन्जिनियरिङ समूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई निम्न अनुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण (First Phase) : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

द्वितीय चरण (Second Phase) : अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : २५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णांक	उतीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अंक	समय	
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	५०	४०	विषयगत	छोटो उत्तर	१० प्रश्न x ५ अंक	१.३० घण्टा
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५०		विषयगत	लामो उत्तर	५ प्रश्न x १० अंक	१.३० घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		१००	४०	विषयगत	विश्लेषणात्मक समीक्षा	४ प्रश्न × १५ अंक	३ घण्टा
					विषयगत	विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर	२ प्रश्न × २० अंक	

द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : २५

द्रष्टव्य :

- यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ।
- कृषि सेवा अन्तरगतका सबै समूह/उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथम पत्र खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ। तर प्रथम पत्रको खण्ड (ख) र द्वितीय पत्र सेवा, समूह सम्बन्धी पाठ्यक्रम समूह/उपसमूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ।
- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा कृषि सेवा अन्तरगतका समूह/उपसमूहको लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) को परीक्षा समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ। यसै गरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ।
- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) र द्वितीय पत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिका हुनेछन।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुन सक्नेछ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन।
- समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।
(क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान
(ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम
(ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव
(घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षा बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति : २०८१।१०।०२ गते देखि।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत कृषि सेवा, एगू इन्जिनियरिङ समूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण (First Phase)

प्रथमपत्र : खण्ड (क)

प्रशासन र व्यवस्थापन : पूर्णांक – ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१ नेपालको संविधान
- १.२ शासनका आधारभूत पक्षहरू
- १.३ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.४ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
- २.३ आर्थिक प्रशासन : बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- २.४ सार्वजनिक प्रशासन सुधारका प्रयासहरू

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
- ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- ३.४ व्यवस्थापनका नवीन आयामहरू

४. विकासका आयामहरू

- ४.१ विकास प्रशासनको अवधारणा
- ४.२ विकासमा जनसहभागिता
- ४.३ संघ र सुदूरपश्चिम प्रदेशको आवधिक योजना
- ४.४ दिगो विकास
- ४.५ संघीयता, विकेन्द्रीकरण
- ४.६ गरीबी निवारण
- ४.७ सुशासन
- ४.८ विकासमा निजी क्षेत्र तथा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.९ जनसंख्या र बसोबास
- ४.१० विपद् व्यवस्थापन

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानूनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

- ६.१ नेपालका विविध जात / जाति / वर्ग / समुदायको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२ आदिवासी, जनजाति, मधेशी, थारु/रानाथारु, दलित, अपांग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू
- ६.३ सुदूरपश्चिम प्रदेशमा धार्मिक पर्यटन र प्रदेशको कला र संस्कृति

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत कृषि सेवा, एगू इन्जिनियरिङ समूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र : खण्ड (ख)

सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय : पूर्णांक – ५०

1. कृषि सम्बन्धी

- 1.1. राष्ट्रिय कृषि नीति, २०६१
- 1.2. कृषि विकास रणनीति र सुदूरपश्चिम प्रदेशको कृषि विकास रणनीति
- 1.3. संघ तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशको चालु आवधिक योजनामा (कृषि सम्बन्धी विषय)
- 1.4. खाद्य ऐन, २०२३
- 1.5. नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् ऐन, २०४८
- 1.6. बीउ बिजन ऐन, २०५८
- 1.7. राष्ट्रिय मल नीति, २०५८

2. कृषि व्यवसाय सम्बन्धी

- 2.1. कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन नीति, २०६३
- 2.2. राष्ट्रिय दुग्ध विकास नीति, २०७८
- 2.3. पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५
- 2.4. कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धन नीति, २०७१
- 2.5. सुदूरपश्चिम प्रदेशको कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७९

3. सिंचाई सम्बन्धी

- 3.1. राष्ट्रिय सिंचाई नीति, २०८०
- 3.2. सिंचाई नियमावली, २०५६ (संशोधन सहित)
- 3.3. संघ तथा सुदूरपश्चिम प्रदेशको चालु आवधिक योजनामा (सिंचाई सम्बन्धी विषय)
- 3.4. राष्ट्रिय जलश्रोत नीति
- 3.5. राष्ट्रिय जल योजना

4. कृषि वातावरण सम्बन्धी

- 4.1. सुदूरपश्चिम प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
- 4.2. जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन नीति, २०७२
(वातावरण, जलाधार व्यवस्थापन, जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन)

5. विविध

- 5.1. सुदूरपश्चिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९ र नियमावली, २०८१
- 5.2. नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषद् ऐन, २०५५
- 5.3. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (कृषि तथा सिंचाई सम्बन्धी प्रावधान तथा व्यवस्था)
- 5.4. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सुदूरपश्चिम प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७८
- 5.5. सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७९ र नियमावली, २०८०

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत कृषि सेवा, एगृ इन्जिनियरिङ समूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीयपत्र

सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय : पूर्णांक – १००

1 General Agriculture

- 1.1 Principles of agronomy (cereals, cash crops, pulses and oilseeds) and horticulture (fruits & vegetables)
- 1.2 Elements of soil science (soil fertility and soil properties)
- 1.3 Crop calendar, cropping pattern and cropping intensity.
- 1.4 Farming systems and status of production of major crops in Sudurpaschim province and Nepal.
- 1.5 Crop diversification and agricultural commercialization: challenges and opportunities in Sudurpaschim province and Nepal.
- 1.6 Conservation agriculture
- 1.7 Social mobilization, farmer's group, cooperative system
- 1.8 Dissemination and extension of agricultural engineering technologies
- 1.9 Analysis of pertinent problems of agricultural engineering in development of concept note with log frame for research project.
- 1.10 Planning of agricultural market centers, infrastructures and network,
- 1.11 Survey and Analysis of agricultural engineering issues related problems including climate change impacts and natural disasters.

2 Farm Power Machinery And Energy

- 2.1 Sources of farm power, status and scope of mechanization in Nepal.
- 2.2 Theory of machine, machine elements and the engineering properties of material for fabrication/manufacturing.
- 2.3 Design criteria of agricultural machines.
- 2.4 Internal combustion engines (petrol and diesel engines) and engine operating (Combustion, lubrication, fuel supply, air intake, cooling, exhaust systems)
- 2.5 Engine and machine components Cams, gears, flywheel, governor, clutch, brakes, bearing, bush, belt drives, threaded fastener, conveyor, joints, pulley
- 2.6 Power trains and traction devices of farm tractors and power tillers.
- 2.7 Types of earth moving machinery and working principles.
- 2.8 Tillage and tillage implements.
- 2.9 Seeding, harvesting and threshing machinery.
- 2.10 Plant Protection equipment and machinery
- 2.11 Resource conservation technology and required machinery, zero tillage and minimum tillage.
- 2.12 Testing evaluation, modification, safety measures and extension of agricultural machinery.
- 2.13 Machines and equipment for livestock farming
- 2.14 Criteria for the selection of appropriate farm power and machinery
- 2.15 Management of agricultural machinery.

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत कृषि सेवा, एगृ इन्जिनियरिङ समूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.16 Issues and problems of agricultural mechanization in Nepal.
- 2.17 Renewable energy sources (biomass, solar, micro hydro, wind) and its application in Nepal.

3 Soil And Water Engineering

- 3.1 Soil-water-plant-environment relationship, evaporation, transpiration, consumptive use, estimation of evapo-transpiration and crop water requirement.
- 3.2 Soil water retentions and movement-saturated and unsaturated flow.
- 3.3 Soil moisture tension, infiltration and permeability.
- 3.4 Ground water recovery, aquifers, hydraulics of wells, design of irrigation wells and well construction procedure, Shallow and Deep tube wells
- 3.5 Irrigation water lifting devices: centrifugal pumps, turbine pumps, submersible pumps, treadle pump, propeller pump. Pump selection, power requirement, efficiency and economics of irrigation pumping plants.
- 3.6 Measurement of irrigation water, weirs, Pars hall flume, orifices, meter gates, flow-meter, tracer methods.
- 3.7 Water conveyance and control system, surface water distribution system, Design of underground pipe line irrigation distribution system, design of open channel, channel linings, drop structure and spill ways, water control and division structure.
- 3.8 Design of irrigation water application methods, border, basin, furrow, pressurized methods (drip and sprinkler) of water application, irrigation efficiencies.
- 3.9 Land levelling, grading design methods, estimation of earth work quantities, levelling and grading procedures, equipments for land grading.
- 3.10 Quality of irrigation water.
- 3.11 Drainage investigation and effect on crop production
- 3.12 Soil erosion from agricultural land and its measurement, soil degradation.
- 3.13 Erosion control measures (engineering and bio engineering methods)
- 3.14 Design of soil and water conservation structures viz. terraces, grassed water way, bunds, gabion walls, water harvesting ponds, gully plugging.
- 3.15 Correlation among Land fragmentation, integrated watershed and soil management planning

4 Post-Harvest Engineering

- 4.1 Grain drying needs methods and theory.
- 4.2 Mechanical dryers (batch and continuous type)
- 4.3 Processing of cereals, legumes and oilseed, cleaning, grading
- 4.4 Equipments and machinery used in seed processing and storage.
- 4.5 Equipments and machines used for perishables and semi perishable products.
- 4.6 Dairy machinery and equipments
- 4.7 Zero energy cool chambers, refrigeration cycle. Cold storage design for perishable commodities
- 4.8 Design, construction, testing and evaluation of solar dryer for vegetables and fruits.
- 4.9 Cleaning, grading, preservation and packaging of cereals, fruits and vegetables.
- 4.10 Design requirements for fruit and vegetable processing plants.
- 4.11 Process of value addition of various agricultural products.

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत कृषि सेवा, एगृ इन्जिनियरिङ समूह, अधिकृत नवौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5 Farmstead Planning, Agricultural Structures And Rural Engineering

- 5.1 Planning of farmstead (farm buildings, farm roads, fish ponds, electricity, water supply, storage structures, sewerage and drainage etc.)
- 5.2 Planning and design of animal shelters (dairy barn, poultry housing, sheep and goat housing, swine housing).
- 5.3 Design of slaughter house
- 5.4 Design of food grain, feed and forage storage structure.
- 5.5 Engineering materials and their properties (sand, stone, aggregate, brick, cement, steel, timber, paints etc.)
- 5.6 Aquaculture engineering (planning and design of fish ponds, race way, hatchery).
- 5.7 Design of steel and RCC structures.
- 5.8 Planning and design of farm fencing, farm residence, water supply and sanitation
- 5.9 Design of agricultural road, green road, trail, gravity ropeway, culverts, bridge etc.
- 5.10 Design of poly house, screen house and glass house
- 5.11 Farm electrification: Power transmission and distribution, house wiring and its components; AC motor (single and poly phase), starters, selection of electric motors and care and maintenance of electric equipments.
- 5.12 Rate analysis, estimating, costing and quality control of engineering structures.
- 5.13 Opportunities and challenges of agro-tourism in Sudurpaschim Province.

ΩΩTHE ENDΩΩ